

Tématerület: Városfejlesztés
Altéma: költségvetési gazdálkodás
Soft pályázati projektek

BP Műhely

Fővárosi pályázati portfólió

Soft projektek

Alapdokumentum

Háttérdokumentum

1 Összefoglaló

Budapest Főváros Önkormányzatának „soft projektjei” vagyis a kutatás-fejlesztési, innovációs, közösségi és ökológiai programok a város hosszabb távú fejlesztési kereteihez kapcsolódnak. Ezek a kezdeményezések nem hagyományos infrastrukturális beruházások, hanem olyan programok, amelyek forrásokat, módszertanokat és szakmai tudást vonnak be a főváros működésébe.

A **tanulmány célja**, hogy a soft projektek bemutatásra kerüljenek. A soft projektek célja elsősorban külső források bevonása. Ez lehetővé teszi, hogy a fenntarthatósághoz és társadalmi célokhoz kapcsolódó tevékenységek megvalósítása ne kizárólag a város költségvetését terhelje. A pénzügyi menedzsment és az elszámolás jogszabályi keretek között történik. A költségvetési rendeletek alapját az államháztartásról szóló törvények és más kapcsolódó kormányrendeletek adják, amelyek meghatározzák a tervezés, végrehajtás és beszámolás folyamatát.

A fentieknek való megfelelés következtében a költségvetésben a soft projektek mind bevételi, mind kiadási oldalon szerepelnek. A bevételi oldalon a megszerzett támogatások (elsősorban európai uniós és más nemzetközi források) jelennek meg, a kiadási oldalon pedig az önrész és a végrehajtással összefüggő költségek.

Ezek a programok tehát forrásbevonási eszközként működnek, amelyeknél az önrészhez külső támogatás társul. Bizonyos projektek emellett működési költségek csökkenését vagy szolgáltatások átalakulását is eredményezhetik, például energiafelhasználási vagy környezeti alkalmazkodási szempontból.

A projektportfólió több területet lefed. Ide tartozik a városi lakhatás, a biodiverzitás, a fenntartható étel-miszer-rendszerek, a levegőminőség, a csapadékvíz-gazdálkodás, valamint a megújuló energia és a mobilitás kérdése. A programok között szerepel többek között az AHA Budapest, a FoodCLIC, a HungAIRy, a LIFE RUNOFF, valamint különböző Horizon Europe projektek. A pénzügyi szerkezet és az ütemezés a kapcsolódó táblázatokban és mellékletekben található, amelyek a projektek követését és portfólió szintű kockázatkezelését is szolgálják.

Eredmények: a vizsgált „soft” projektportfólió széles tematikus spektrumot fed le (lakhatás, biodiverzitás, levegőminőség, csapadékvíz-kezelés, energia, mobilitás, étel-miszer-rendszerek), és döntően külső - főként EU-s - forrásokra támaszkodva, a költségvetésben bevételi és kiadási oldalon egyaránt transzparenssé jelenik meg. A projektek jellemzően mérsékelt önrész mellett valósulnak meg, és több esetben hosszabb távú működési hatékonyságot vagy szolgáltatás-átalakítást eredményezhetnek.

Következtetések: a pénzügyi fenntarthatóság érdekében portfóliószintű irányításra, egységes monitoringra és kockázatkezelésre (önrész-, előfinanszírozás- és kapacitáskockázatok) van szükség, szoros illesztéssel a város stratégiai céljaihoz. Ajánlott a cash-flow puffer és a központi projektmenedzsment megerősítése, valamint a projektlezárás utáni fenntartási kötelezettségek és működési hatások előzetes tervezése.

A tanulmány következtetéseink **célcsoportját** elsősorban a döntéshozók, önkormányzati szakemberek, pénzügyi tervezők, valamint a város működése iránt érdeklődő szakmai és civil szereplők alkotják, akik számára a költségvetési folyamatok megértése elengedhetetlen Budapest hosszú távú fejlődése és fenntartható működése szempontjából.

Kulcsszavak: soft projektek, külső forrásbevonás, költségvetési elszámolás, fenntarthatósági programok, EU-s támogatások

Tartalom

1	Összefoglaló	2
2	A költségvetési rendeletalkotás jogszabályi háttere.....	5
3	Miért kerülnek be a fővárosi költségvetésbe a „soft projektek”?.....	6
4	Mit jelent a „soft projekt”?.....	6
5	Költségvetési logika	6
5.1	Hogyan találjuk meg a soft projekteket a költségvetésben?.....	6
5.2	Hogyan könyveli el a főváros a projektekhez kapcsolódó bevételeket és kiadásokat?.....	7
6	Elemzési módszertan és Soft projektek bemutatása	9
6.1	AHA Budapest - Affordable Housing for All projekt.....	13
6.2	Biodiverse City LIFE projekt.....	16
6.3	DIVINFOOD projekt	19
6.4	Energy4All projekt	17
6.5	Foodclic projekt	18
6.6	Interreg CE SOLAR4CE projekt.....	25
6.7	LIFE HungAIRY projekt.....	25
6.8	LIFE RUNOFF projekt.....	28
6.9	REALLOCATE projekt	30
6.10	SchoolFood4Change projekt	30
6.11	További projektek.....	31
6.11.1	SoS2LearnDBS	31
6.11.2	Horizont 2020 JUST4CARE	32
7	Portfóliószintű megállapítások	26
8	Összegzés - A soft projektek költségvetésre gyakorolt hatása	27
9	Forrásjegyzék	28
10	Táblajegyzék	29

2 A költségvetési rendeletalkotás jogszabályi háttere

A helyi önkormányzatok - így Budapest Főváros Önkormányzata - éves költségvetésének elkészítését és elfogadását szigorúan meghatározott jogszabályi keretek szabályozzák. Az önkormányzatok költségvetési rendeletalkotásának jogi alapját az Alaptörvény teremti meg, a részletszabályokat pedig az Áht., a Mötv. és a kapcsolódó kormányrendeletek határozzák meg. Az önkormányzati költségvetési rendelet egy komplex, jogszabályban meghatározott tartalmú dokumentum, amely biztosítja a helyi közpénzügyek átláthatóságát, szabályszerűségét és fenntarthatóságát. A legfontosabb jogszabályok a következők:

- **Magyarország Alaptörvénye:** Alapvető rendelkezéseket tartalmaz az államháztartás működéséről, valamint kimondja, hogy az önkormányzatok önálló gazdálkodást folytatnak.
- **2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.):** Meghatározza az államháztartás alrendszerei - köztük a helyi önkormányzatok - költségvetési tervezésének, elfogadásának, végrehajtásának, ellenőrzésének és beszámolásának szabályait.
- **368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (Ámr.):** Részletes szabályokat tartalmaz a költségvetési szervek működésére, pénzügyi lebonyolítására.
- **2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.):** A **Mötv.** a helyi önkormányzatok működésének keretjogszabálya. Meghatározza a helyi önkormányzatok jogállását, működését és hatásköreit, beleértve a költségvetési rendeletalkotásra vonatkozó előírásokat.
- **A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény:** Meghatározza a kötelező költségvetési szabályokat, például az adóssághatárakat. 8.§(2) bekezdése szerinti adósságot keletkeztető ügyletekből és az önkormányzati garanciákból és önkormányzati kezességekből fennálló kötelezettségeket,
- **Adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet**
- **4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről (Áhsz.)** Ez a rendelet részletes szabályokat tartalmaz az államháztartás számvitelének és könyvvezetésének módjára, ideértve az önkormányzati költségvetés előkészítését és végrehajtását is.

Szerepe különösen fontos a költségvetésben szereplő előirányzatok elszámolásában. Meghatározza a főkönyvi könyvelés és az analitikus nyilvántartások követelményeit. A fentiek alapján Budapest Főváros Közgyűlése évente önálló rendelet formájában fogadja el a fővárosi önkormányzat költségvetését, amely tartalmazza az önkormányzati feladatellátás pénzügyi terveit.

3 Miért kerülnek be a fővárosi költségvetésbe a „soft projektek”?

A fővárosi költségvetésnek nemcsak a mindennapi működés és az infrastruktúra-finanszírozás biztosítása a feladata, hanem a város jövőjét meghatározó fejlesztési projektek kezelése is. A „soft projektek” jellemzően **uniós vagy nemzetközi támogatásból megvalósuló kezdeményezések**, amelyekhez a főváros társfinanszírozással, szakmai erőforrással vagy intézményi koordinációval járul hozzá.

Ezek a projektek így a költségvetésben **bevételi és kiadási oldalon egyaránt megjelennek**:

- a támogatások a bevételi oldalon,
- a saját forrás és a projektek végrehajtási költségei a kiadási oldalon.

Ez biztosítja az **átláthatóságot**, valamint azt, hogy a főváros gazdálkodása pontosan kövesse a projektciklusokhoz kapcsolódó pénzmozgásokat.

4 Mit jelent a „soft projekt”?

A „soft projekt” kifejezés alatt olyan fejlesztéseket értünk, amelyek **nem közvetlenül fizikai beruházásokra** (pl. utak, hidak, épületek építése) irányulnak, hanem:

- **kutatás-fejlesztési és innovációs kísérletekre,**
- **társadalmi és ökológiai programokra,**
- **új technológiák tesztelésére és bevezetésére,**
- **városi szolgáltatások fejlesztésére, közösségi részvétel erősítésére.**

Ezek a projektek tehát a város „kísérleti terepeként” működnek: lehetővé teszik, hogy Budapest nemzetközi partnerségben kipróbáljon és bevezessen olyan megoldásokat, amelyek hosszú távon a **fenntarthatóságot, az élnélhetőséget és a versenyképességet** szolgálják.

5 Költségvetési logika

Ahhoz, hogy megértsük a költségvetés és a soft projektek kapcsolatát meg kell tudnunk válaszolni a következő kérdéseket:

- Hogyan találjuk meg a soft projekteket a költségvetésben?
- Hogyan könyveli el a főváros a projektekhez kapcsolódó bevételeket és kiadásokat?

5.1 Hogyan találjuk meg a soft projekteket a költségvetésben?

A soft projektek bemutatásához első körben meg kell ismernünk a költségvetés alapvető felépítését a címkódokon keresztül. A költségvetés a bevételeket és a kiadásokat a fővárosi önkormányzati költségvetési szervekre, valamint a Budapest Főváros Önkormányzata által ellátott - fővárosi önkormányzati költségvetési szervekhez nem sorolt - egyes feladatcsoportokra tagoltan, 1-25-ig számozott **költségvetési fejezetekre**, az egyes fejezeteken belül **költségvetési címekre**, a címeken belül **kiemelt előirányzatokra** tagoltan, a felhalmozási kiadások (beruházások, felújítások és egyéb felhalmozási célú kiadások) és egyes működési kiadások esetén a kiemelt előirányzatokat a címen belül feladatonként csoportosítva tartalmazza.

5.1.1 Költségvetési címkódok

A költségvetési fejezeteken belül a költségvetési címek megjelölése 6 jegyű címkódból és megnevezésből áll. A költségvetési szervek címkódjának 1-4. számjegye az intézmény azonosító száma, 5. számjegy mutatja, hogy rendelkezik-e gazdasági szervezettel, 6. számjegy a feladat jellegét jelöli.

Az azonosító számok első számjegye a fővárosi **költségvetési intézményekhez** tartozó címek esetén **az intézmény ágazati besorolásától** függően:

Címkód	Leírás
„1”	védelem
„2”	szociálpolitika
„3”	köznevelés
„5”	kultúra ágazatba tartozó intézményeknél
„7”	Főpolgármesteri Hivatalhoz tartozó címek
„8”	a nem tartalék jellegű előirányzatoknál a Fővárosi Önkormányzati feladatellátáshoz tartozó címek
„9”	a tartalék jellegű előirányzatok

1. Táblázat: Költségvetési szervek címkódjának első karaktere (Címkód 1. karaktere)

A 2. táblázat a fővárosi költségvetés feladatainak kategorizálását mutatja, amelyben a **címkód hatodik karaktere** jelzi, hogy az adott tevékenység kötelező, önként vállalt vagy államigazgatási feladat. Ez a bontás segít átláthatóvá tenni, hogy a főváros milyen jogszabályi kötelezettségek, saját döntés alapján vállalt funkciók, illetve államigazgatási megbízások mentén gazdálkodik.

Cím	Leírás
„1”	Kötelező
„2”	Önként vállalt
„3”	Államigazgatási feladat

2. Táblázat: Feladatok (Címkód 6. karaktere)

A fentiek alapján a költségvetésben a soft projektek előirányzatai - attól függően hogy ki a kedvezményezett -, a rendelet 24-es fejezete Főpolgármesteri hivatalhoz tartozó címeken, illetve a rendelet 25-ös fejezete a Fővárosi önkormányzat címeken található.

5.2 Hogyan könyveli el a főváros a projektekhez kapcsolódó bevételeket és kiadásokat?

„Összesítés a Fővárosi Önkormányzat 2025. évi költségvetéséhez készített működési kiadásokról” - 2025. évi összevont költségvetési rendelethez benyújtott előterjesztés 2/c függeléke 15-ös füle a soft projektek kiadási előirányzatairól tartalmaz információkat.

2/c függelék az előterjesztéshez

15) Soft projektek

adatok forintban

Címrend		2023. évi működési kiadás teljesítése	2024. évi eredeti működési kiadási előirányzat	2025. évi működési kiadási előirányzat
száma	megnevezése			
1	2	3	4	5
715002	Horizont 2020 ATELIER Projekt	13 091 923	9 136 297	899 940
715102	"Horizont 2020 USER-CHI" projekt	15 603 235	6 757 044	0
715402	LIFE HungAIRY projekt	42 824 115	40 287 104	60 141 050
715902	LIFE RUNOFF projekt	7 903 690	7 996 307	20 061 420
716002	DIVINFOOD projekt	141 998	231 300	2 013 852
716102	SchoolFood4Change projekt	7 174 698	7 864 200	6 102 000
716202	Foodlick projekt	13 560 496	8 434 740	8 815 613
716302	Horizont Europe ASCEND	20 434 589	13 076 160	1 514 269
716402	Horizont Europe UP2030	12 602 921	9 074 331	2 488 646
716602	REALLOCATE projekt	11 538 299	25 163 128	17 301 239
716702	Budapest CARES	7 754 848	75 237 799	9 924 697
716902	AHA Budapest projekt	1 552 498	42 862 113	97 318 133
717102	Interreg CE SOLAR4CE projekt	0	0	31 649 550
717202	Biodiverse City LIFE projekt	0	0	15 065 628
717402	Climate-KIC SPARC	0	0	18 928 049
870302	Horizont Europe ASCEND	1 285 451	26 929 000	26 208 893
870602	Horizont Europe UP2030	785 711	21 630 243	20 262 550
870802	REALLOCATE projekt	1 593 225	19 664 036	15 483 839
871402	Budapest CARES	87 043 761	224 252 300	128 173 972
871602	Biodiverse City LIFE projekt	0	16 522 145	25 795 753
871702	LIFE CLIMA projekt	0	52 438 833	0
871802	AHA Budapest projekt	835 910	499 401 504	18 300 000
872102	Horizont Food Trails projekt	0	301 680	0
872602	Interreg CE SOLAR4CE projekt	0		36 773 927
872702	ENERGY4ALL projekt	0		1 029 092
873002	Climate-KIC SPARC	0	0	36 003 260
894202	Horizont 2020 ATELIER Projekt	1 948 875	11 026 000	2 400 000
894502	LIFE HungAIRY projekt	6 222 267	46 300 000	130 500 000
894602	"Horizont 2020 USER-CHI" projekt	3 694 519	84 695 686	0
897102	"EUKI Szolárkataszter" projekt	55 969 205	7 800 000	0
898302	LIFE-RUNOFF projekt	0	56 218 267	11 078 441
898802	DIVINFOOD projekt	361 931	3 561 468	800 000
898902	SchoolFood4Change projekt	1 475 741	22 422 703	16 839 985
899602	Foodlic projekt	2 920 556	22 381 000	42 656 679
Mindösszesen		318 320 462	1 361 665 388	804 530 477

3. Táblázat: Soft projektek listája

Amint az 3. táblázaton is látszódik a soft projektek esetében a főváros a költségvetésben külön sorokon mutatja ki a projektekhez kapcsolódó "2023. évi működési kiadás teljesítése"; "2024. évi eredeti működési kiadási előirányzat", "2025. évi működési kiadási előirányzat" adatait. Azonban ezen projektek jellemzően ennél hosszabb projekt megvalósítási időszakokkal rendelkeznek, illetve az EU-s

Ez két fő elemből áll:

1. Bevételi oldal:

- A nemzetközi és uniós forrásokból érkező támogatások jelennek meg.
- Ezek a források jellemzően előfinanszírozás vagy utólagos elszámolás formájában érkeznek, a projektek előrehaladásához igazodva.

2. Kiadási oldal:

- A főváros által biztosított **saját önrész** vagy társfinanszírozás, amely a projekt teljes költségvetésének jellemzően 5-20%-át teszi ki.
- A projektek megvalósításához kapcsolódó működési és adminisztratív költségek (személyi állomány, szakértők bevonása, kommunikáció, pénzügyi elszámolás).

Így minden egyes projekt esetében a költségvetés **egyensúlyban tartalmazza a bevételt és a kiadást.**

6 Elemzési módszertan és Soft projektek bemutatása

A soft projektek bemutatását egységes, portfólió-szemléletű módszertannal végezzük, amely a költségvetési adatok, a projekt-dokumentumok és a stratégiai illeszkedés összevetésére épül.

1) Terjedelem és mintavétel: A vizsgálat a fővárosi költségvetésben azonosítható, nem beruházás-jellegű (K+F, innovációs, közösségi és ökológiai) projektek teljes körére kiterjed. A listát a 24–25. fejezet címein, valamint a 2/c és 7. számú függelékeken szereplő előirányzatok alapján állítjuk össze; ezt kiegészítjük a fővárosi és uniós projektadatbázisokban elérhető, fővárosi részvételű programokkal.

2) Adatforrások és ellenőrzés

- **Primer költségvetési források:** működési/felhalmozási előirányzatok, kumulált tények, éves előirányzatok, forrásszerkezet (külső támogatás, Áht-n belüli/belüli, saját forrás).
- **Projekt-dokumentumok:** pályázati adatlap, támogatási szerződés, konzorciumi megállapodás, ütemterv, indikátor-vállalások.
- **Validálás:** (i) címszint–feladatszint egyeztetés a címkódokkal; (ii) forrás–kiadás mérlegellenőrzés projektszinten; (iii) kereszthivatkozás a nyilvános projektoldalakkal. Eltérés esetén a projektgazda által közzétett legfrissebb dokumentum az irányadó.

3) Normalizálás és elszámolási elvek

- Összegek forintban, bruttó bontásban; ahol releváns, feltüntetjük a „levonható fordított áfa” szerinti nettó összeget is.
- Többéves programoknál éves bontás: *kumulált tény + tárgyévi előirányzat + hátralévő ütem.*
- EU-projektek esetében jelöljük az elő-/utófinanszírozás arányát és a fővárosi önrész mértékét.

4) Egységes projektadatlap: Minden projektet azonos szerkezetben mutatunk be: cél és beavatkozások; időtáv; költségvetés és forrásszerkezet; fő költség tételek (személyi, járulék, dologi, felhalmozási); intézményi szerep (koordinátor/partner); érintettek és helyszínek; kulcsindikátorok; kockázatok; szinergiák.

Soft projektek listája:

1. AHA Budapest projekt
2. Biodiverse City LIFE projekt
3. Budapest CARES
4. DIVINFOOD projekt
5. Energy4All projekt
6. Foodclic/Foodclick projekt
7. Horizont 2020 JUST4CARE
8. Horizont Europe ASCEND
9. Horizont Europe UP2030
10. Horizont Food Trails projekt
11. Interreg CE SOLAR4CE projekt
12. LIFE HungAIRY projekt
13. LIFE RUNOFF projekt
14. REALLOCATE projekt
15. SchoolFood4Change projekt
16. SPARC projekt (teljes nevén: Climate-KIC SPARC)

A fenti lista és a korábbi megállapításaink alapján első ránézésre nemzetközi és uniós együttműködésben megvalósuló városfejlesztési projektek szerepelnek, amelyekben Budapest partnerként vagy koordinátorként vesz részt. A kezdeményezések közös jellemzője, hogy kutatás-fejlesztés, innováció, társadalmi és ökológiai kísérletek, valamint új városi megoldások tesztelésére irányulnak. A projektek lefedik a klímavédelem, energiahatékonyság, fenntartható mobilitás, egészséges étel-miszer-rendszerek és közösségi részvétel területeit, hozzájárulva a főváros fenntartható és élhető jövőjéhez.

Érdemes ezeket a soft projekteket részletesebben is áttekinteni, mert átfogó képet adnak arról, hogyan kapcsolódik Budapest az európai innovációs és

fenntarthatósági hálózatokhoz, és milyen külső forrásokat tud a főváros bevonni fejlesztéseihez. Az áttekintés segít megérteni, hogy a város milyen stratégiai irányok mentén kísérletezik új megoldásokkal, legyen szó klímavédelemről, közlekedésről, energiáról vagy társadalmi programokról. Emellett a projektek bemutatása hozzájárul ahhoz is, hogy a döntéshozók és a nyilvánosság eldönthesse, hogy ezek a kezdeményezések milyen hatással vannak a főváros működésére.

A projektek bemutatása a következő oldalon érhető el: <https://budapest.hu/europai-unios-projektek/kozvetlen-unios-projektek>. Az elérhető projektekről rövid bemutatás készül, amely tartalmazza a legfontosabb információkat, valamint a költségvetés alapján elérhető adatokat.

6.1 AHA Budapest - Affordable Housing for All projekt

Teljes nevén Affordable Housing for All célja egy integrált és innovatív válasz kidolgozása Budapest súlyos lakhatási és energiaválságára. A kezdeményezés keretében egy elhagyott iskolaépületet alakítanak át energiahatékony szociális bérlakásokká (Demo Hub), miközben egy Housing Office és egy Early Warning System is létrejön a lakhatási bizonytalanság és az energiaszegénység korai jelzésére és kezelésére

A projekt több fronton innovatív: nem pusztán új lakhatási kapacitást hoz létre, hanem átfogó szolgáltatási modellt kínál, amely kombinálja a lakhatásbiztonságot, a társadalmi befogadást és az energiahatékonyt. A cél egy zöld, esztétikus és fenntartható szociális lakhatási rendszer kialakítása, amely vonzó lehet magánbefektetők számára is.

A projekt teljes költségvetése közel 5 millió euró, amelyet az Európai Városi Kezdeményezés (EUI) biztosít. Ennek jelentős része a Demo Hub átalakítására fordítódik, míg a fennmaradó forrás fedezi a Housing Office, az Early Warning System és a támogatási szolgáltatások működését.

Besorolás Áht. Szerint	1	önkéntes		
Kiadási címkód	2	871802, 716902		
Ügyletkód	3			
Feladat megnevezése	4	AHA Budapest projekt	AHA Budapest projekt	AHA Budapest projekt
Megvalósítás kezdete - befejezés éve	5	2023-2027		

A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfa-val)			2 161 100 510	1 972 907 119	188 193 391
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfa-val)		6	1 196 702 253	1 002 793 862	193 908 391
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	951 646 803	801 092 090	150 554 713
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	0	0	0
	Saját forrás	9	245 055 450	201 701 772	43 353 678
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig		10	2 388 408	835 910	1 552 498
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	0	0	0
	Saját forrás	13	2 388 408	835 910	1 552 498
Várható tény 2024. dec. 31-ig		14	74 626 618	26 049 505	48 577 113
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	60 439 096	24 907 407	35 531 689
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0
	Saját forrás	18	14 187 522	1 142 098	13 045 424
2025. évi előirányzat (bruttó)		19	115 618 133	18 300 000	97 318 133
Ebből	Személyi juttatások	20	92 522 242	6 400 000	86 122 242
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	12 095 891	900 000	11 195 891
	Dologi kiadások	22	11 000 000	11 000 000	0
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0

	Felhalmozási kiadások	25	0	0	0	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	92 494 506	14 640 000	77 854 506	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	0	0	0	
		ebből adott évben előirányozatosított bevétel		0	0	0
		ebből utófinanszírozott		0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	0	0	0	
		ebből adott évben előirányozatosított bevétel		0	0	0
		ebből utófinanszírozott		0	0	0
		Saját forrás	29	23 123 627	3 660 000	19 463 627
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	1 004 069 094	957 608 447	46 460 647	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	0	0	0	
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	798 713 201	761 544 683	37 168 518	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	0	0	0	
	Saját forrás	35	205 355 893	196 063 764	9 292 129	

5. Táblázat: AHA Budapest (adatok forintban)

6.2 Biodiverse City LIFE projekt

A Biodiverse City LIFE projekt (vagy teljes nevén Restoration of Grasslands in Budapest by Re-establishing Traditional Land Use Methods, Surface Water Retention and Community-Driven Activities in Favor of Improved Urban Biodiversity and Climate) célja Budapest azon városi védett területeinek természetközeli helyreállítása, amelyek a Pannon régió ritka és értékes élőhelyeit képviselik. A program fókuszában a degradálódott fű- és vízi élőhelyek (például mocsarak, szikes puszták és nedves rétek) rehabilitációja, valamint inváziós fajok visszaszorítása és hagyományos mezőgazdálkodási módszerek alkalmazása áll-ezeket a beavatkozásokat mintegy 271 hektáron végzik. Ennek eredményeként várhatóan növekszik a Natura 2000 és helyi természetvédelmi státusszal rendelkező területek ökológiai állapota, és több kulcsfontosságú indikátor faj populációja is emelkedni fog (összesen 20 faj, melyek közül nyolc az EU közösségi jelentőségű).

A projekt három fő helyszínen zajlik: Mocsáros, a Tétényi-fennsík, valamint Kőérberek-Őrmező. Ezek az élőhelyek nemcsak természetközeli értékek, hanem a város számára különösen fontos ökológiai folyosók, amelyeket részben a Natura 2000 hálózata és helyi védettség is szabályoz. A projekt átfogó, integrált szemléletet alkalmaz: a természetvédelmi beavatkozásokat közösségi részvétellel, szemléletformáló programokkal és helyi lakossági bevonással kombinálják, hogy a természet megőrzése hosszú távú fenntarthatósággal párosuljon. Ezzel párhuzamosan erősödik az is, hogy a projekterületek demonstrációs funkciót tölthetnek be, és hozzájárulhatnak a lakosság ökopolitikai tudatosságának növeléséhez is.

A program időtartama 7 év, összköltsége 3.608.377 euró, amelyből 2.165.026 euró az EU LIFE-program támogatása. A projekt központi koordinátora Budapest Főváros Önkormányzata. Konzorciumi partnerei a Budapesti Közművek (BKM), a BirdLife Hungary (MME), a Pilis Parkerdő Zrt., az Óbuda-Békásmegyer Városfejlesztő Nonprofit Kft. és a Fővárosi Csatornázási Művek (FCSM). Társfinanszírozóként Újbuda Önkormányzata, együttműködő szervezetként pedig több környezetvédelmi civil szervezet - például a Zöld Jövő Egyesület és a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület - is részt vesz a programban.

Besorolás Áht. Szerint	1		önkéntes	önkéntes
Kiadási címkód	2		871602	717202
Ügyletkód	3			
Feladat megnevezése	4	Biodiverse City LIFE projekt	Biodiverse City LIFE projekt	Biodiverse City LIFE projekt

Megvalósítás kezdete - befejezés éve		5	2024-2031		
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)			950 271 764	950 271 764	0
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)		6	289 135 485	225 099 796	64 035 689
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	173 481 291	162 428 079	11 053 212
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	0	0	0
	Saját forrás	9	115 654 194	62 671 717	52 982 477
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig		10	0	0	0
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	0	0	0
	Saját forrás	13	0	0	0
Várható tény 2024. dec. 31-ig		14	3 356 392	350 592	3 005 800
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	2 013 835	0	2 013 835
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0
	Saját forrás	18	1 342 557	350 592	991 965
2025. évi előirányzat (bruttó)		19	40 861 381	25 795 753	15 065 628
Ebből	Személyi juttatások	20	13 432 414	100 000	13 332 414
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	1 743 214	10 000	1 733 214
	Dologi kiadások	22	25 685 753	25 685 753	0
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0
	Felhalmozási kiadások	25	0	0	0
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	0	0	0

	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	24 516 829	15 477 452	9 039 377
	ebből adott évben előirányozatosított bevétel		24 516 829	15 477 452	9 039 377
	ebből utófinanszírozott		0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	0	0	0
	ebből adott évben előirányozatosított bevétel		0	0	0
	ebből utófinanszírozott		0	0	0
	Saját forrás	29	16 344 552	10 318 301	6 026 251
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	244 917 712	198 953 451	45 964 261
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	24 350 417	24 350 417	0
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	122 600 210	122 600 210	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	0	0	0
	Saját forrás	35	97 967 085	52 002 824	45 964 261

6. Táblázat: Biodiverse City LIFE projekt (adatok forintban)

6.3 DIVINFOOD projekt

DIVINFOOD projekt célja, hogy növelje az elhanyagolt és alulhasznosított növények szerepét az élelmiszerláncokban, ezáltal támogatva az egészségesebb étrendet és a fenntarthatóbb élelmiszer-rendszereket. A kezdeményezés arra törekszik, hogy **interaktív rövid- és középszintű értékláncokat** hozzon létre, melyek kielégítik a helyi vagy regionális természetű, egészséges növényi alapú élelmiszerek iránti növekvő fogyasztói igényt, miközben ösztönzik az alulhasznált fajok termesztését és kereskedelmét.

A projektet egy **26 tagú nemzetközi konzorcium** indította el, mely hét országból érkezett, és amelyben szerepelnek élelmiszeripari egyetemek, kutatóintézetek, piaci szereplők és fenntartható élelmiszer-támogató szervezetek. Budapest Főváros szerepe a projektben elsődlegesen szakpolitikai értékelésre és ajánlások megfogalmazására irányul, továbbá támogatja a párbeszédet a fogyasztók, gazdálkodók és egyéb élelmiszeripari szereplők között, valamint aktívan részt vesz a projekt eredményeinek terjesztésében. A DIVINFOOD működési időszaka **2022. március 1-jétől 2027. február 28-ig** tart, a Budapest számára biztosított támogatás összege **25.000 euró**.

Besorolás Áht. Szerint	1		önkéntes	önkéntes
Kiadási címkód	2		898802	716002
Ügyletkód	3			
Feladat megnevezése	4	DIVINFOOD projekt	DIVINFOOD projekt	DIVINFOOD projekt
Megvalósítás kezdete - befejezés éve	5	2022-2027		
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)		9 022 000	8 270 000	752 000
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)	6	9 022 000	5 874 207	3 147 793
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	9 022 000	5 874 207
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	0	0
	Saját forrás	9	0	0
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig	10	1 729 697	827 056	902 641
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	1 729 697	827 056

	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	0	0	0	
	Saját forrás	13	0	0	0	
Várható tény	2024. dec. 31-ig	14	2 495 301	2 264 001	231 300	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	1 641 503	1 410 203	231 300	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	853 798	853 798	0	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0	
	Saját forrás	18	0	0	0	
2025. évi előirányzat (bruttó)		19	2 813 852	800 000	2 013 852	
Ebből	Személyi juttatások	20	1 782 170	0	1 782 170	
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	231 682	0	231 682	
	Dologi kiadások	22	800 000	800 000	0	
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0	
	Felhalmozási kiadások	25	0	0	0	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	1 200 893	800 000	400 893	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	1 612 959	0	1 612 959	
		ebből adott évben előirányzatosított bevétel		400 000	0	400 000
		ebből utófinanszírozott		1 212 959	0	1 212 959
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	0	0	0	
		ebből adott évben előirányzatosított bevétel		0	0	0
		ebből utófinanszírozott		0	0	0
	Saját forrás	29	0	0	0	
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	1 983 150	1 983 150	0	

Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	530 065	530 065	0
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	1 453 085	1 453 085	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	0	0	0
	Saját forrás	35	0	0	0

7. Táblázat: DIVINFOOD projekt (adatok forintban)

6.4 Energy4All projekt

A **Kazán pilot** a **Kazán Közösségi Központ** köré épül, egy kollektív tulajdonú, élénk közösségi épület Budapest 8. kerületében. A cél az, hogy az itt már működő energia-közösséget továbbfejlesszék, viselkedésváltozást ösztönözzenek az energiafelhasználásban és termelésben, valamint helyi szereplőkkel közösen kidolgozzák az energia közösségi (EC) és pozitív energiamérlegű városrészek (PED) teljesítményének javítási módszertanát.

A projekt legfőbb törekvése a közösen kialakított energetikai felújítási terv megvalósítása, az épület energiahatékonyságának folyamatos javítása, és a már telepített 36 kW névleges teljesítményű napelemes rendszer maximális kihasználása. Mindezt **emberközpontú üzleti és együttirányítási modell keretében** szeretnék megvalósítani - olyan rendszerben, amely **skálázható és másolható** más közösségi energiapróbák számára.

A Kazán Közösségi Központ olyan szervezeteknek ad otthont, mint közösségi bölcsőde, műhelyek, közösségi rádió, médiafelület, valamint civil szervezeti irodák. A közösség működése a **szolidaritás és társ-tulajdonosi értékeken** alapul, ami az energia-közösség működési struktúráját is erősíti. Az energiaár-válság során például sikerült a gázfogyasztást mintegy 50%-kal csökkenteni a demokratikus és adaptív működésük segítségével.

A Kazán pilot fő üzenetei a következők:

- Az energia közösségek esetében a **szolidaritás** központi érték.
- A **tudatosság növelése** az energiahasználatban valós viselkedésváltozást és kibocsátáscsökkenést eredményezhet.
- Az **innovatív, „dobozon kívüli” gondolkodás** segíthet átlépni a szabályozási akadályokat.

- Az energia közösségek támogatják és stabilabbá tehetik már meglévő közösségi struktúrákat.
-

A Kazán közösség egyik legnagyobb kihívása, hogy a projekt elvei nehezen egyeztethetők össze a tőkeerőigényes beruházásokkal, mint például az energetikai korszerűsítés. Ezen felül a magyarországi, gyakran változó szabályozási környezet (különösen a napelemes és energia közösségi szabályok kapcsán) nehézségeket okoz még egy egyszerű hálózati csatlakozás esetében is. A projekt főbb érintettjei a központban működő szervezetek, míg a pilot kiemelt partnere az **Alliance for Collaborative Real Estate Development (ACRED)**, amely a központ napi működtetését végzi. A pilottal helyben, országosan, de akár EU-s szinten is fontos hatást kívánnak elérni: ez az egyik első valódi energia közösségi kezdeményezés Magyarországon, amely mintaként szolgálhat arra, hogyan működhet egy társadalmi alapokra épülő, egyépületes energia közösség. A Kazán Közösségi Központ és a Gólya kooperatíva tudatosan reflektál a városnegyed átalakuló kontextusára, és igyekszik aktív kapcsolatot építeni a helyi lakóközösséggel.

A közösség fenntartható működéséhez tervezett intervenciók között szerepel a participatív tervezési folyamatok, energia auditok, üzleti modellezés, valamint egy **digitális iker (digital twin)** létrehozása, amely segíti a PED teljesítményének monitorozását és optimalizálását. Mindez alátámasztja a projekt **közösségi részvételre, tudásmegosztásra és skálázhatóságra** épülő megközelítését.

6.5 Foodcllic projekt

FoodCLIC projekt célja olyan városi szintű együttműködések elindítása, amelyeknek köszönhetően nemcsak elméleti, hanem gyakorlati, adatvezérelt stratégiai tervezés is megvalósulhat Budapest élelmiszerellátásának fejlesztésében. A program három fő pilléren nyugszik:

- **Környezeti:** dekarbonizáció végrehajtása a termeléstől kezdve a szállításon és feldolgozáson át;
- **Társadalmi:** a sérülékeny csoportok számára egészséges, fenntartható élelmiszerhez való hozzáférés biztosítása, és egészségügyi hatások csökkentése;
- **Gazdasági:** a helyi élelmiszerlánc versenyképességének növelése, valamint a társadalom egészségügyi terheiből fakadó gazdasági károk megelőzése.

A projekt keretében a Főváros egy olyan platformot alakíthat ki - a **Fővárosi Élelmezésügyi Kerekasztalt** -, amely összeköti az élelmiszerellátás különböző szereplőit, elősegítve a közös célok megfogalmazását a környezeti, társadalmi és gazdasági fenntarthatóság jegyében. Emellett lehetőség nyílik a lakosság

bevonására és szemléletformálására is, amikor a megosztott célrendszerek kialakításába is bekapcsolódhatnak.

A FoodCLIC projekt időtartama **2022. szeptember 1. - 2027. február 28.**, és **314 250 euró támogatást** kapott Budapest számára. Ez a támogatás lehetővé teszi, hogy a főváros egyedülállóan átfogó, regionális szintű városi élelmiszerstratégiát dolgozzon ki és valósítsa meg.

Besorolás Áht. Szerint	1		önkéntes	önkéntes	
Kiadási címkód	2		899602	716202	
Ügyletkód	3				
Feladat megnevezése	4	Foodclic projekt	Foodclic projekt	Foodclic projekt	
Megvalósítás kezdete - befejezés éve	5	2022-2027			
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)		113 412 825	76 240 125	37 172 700	
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)	6	113 412 825	81 085 067	32 327 758	
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	113 412 825	81 085 067	32 327 758
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	0		
	Saját forrás	9	0		
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig		10	19 181 950	4 104 545	15 077 405
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	19 181 950	4 104 545	15 077 405
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	0	0	0
	Saját forrás	13	0	0	0
Várható tény 2024. dec. 31-ig		14	10 759 061	2 324 321	8 434 740
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	10 759 061	2 324 321	8 434 740
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0
	Saját forrás	18	0	0	0

2025. évi előirányzat (bruttó)		19	51 472 292	42 656 679	8 815 613
Ebből	Személyi juttatások	20	10 626 921	2 825 493	7 801 428
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	1 730 266	716 081	1 014 185
	Dologi kiadások	22	39 115 105	39 115 105	0
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0
	Felhalmozási kiadások	25	0	0	0
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	51 472 292	42 656 679	8 815 613
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	0	0	0
			0	0	0
			0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	0	0	0
			0	0	0
			0	0	0
	Saját forrás	29	0	0	0
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	31 999 522	31 999 522	0
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	0	0	0
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	31 999 522	31 999 522	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	0	0	0
	Saját forrás	35	0	0	0

8. Táblázat: Foodclíc projekt (adatok forintban)

6.6 Interreg CE SOLAR4CE projekt

A **SOLAR4CE-Cities** projekt célja közép-európai városokban ösztönözni a napelemes energiatermelést a „prosumption” modellje alapján - tehát ahol az állampolgárok nem csupán fogyasztók, hanem aktívan termelik is a megújuló energiát. A kezdeményezés ezzel nem csupán az energiafüggetlenséget erősíti, hanem segít a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésében is.

A program keretében a budapesti Önkormányzat vezetésével - együtt Udine, Maribor, valamint ausztriai és németországi kutatóintézetekkel - közösen dolgoznak ki új üzleti modelleket és létrehoznak a prosumer közösségekre épülő pilot projekteket. Emellett átfogó stratégiát fogalmazznak meg, mely segít lebontani a politikai, adminisztratív és technológiai akadályokat a városi napelem-alkalmazások előtt.

A projekt 2024 júniusától 2027 májusáig tart, 1,39 millió euró költségvetéssel, amelynek jelentős része az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERDF) finanszírozásából származik. Budapest számára kiemelkedő lehetőség: elsőként vezethet be városi szinten közösségekre alapozott, megújuló energiahasználati modellt, amely átállást támogató környezetet és politikai eszközrendszert is épít.

6.7 LIFE HungAIRY projekt

A **LIFE IP HungAIRy** (Improving air quality in 8 regions by promoting implementation of air quality plans) egy **8 éves időtartamú** projekt (2019-2026), amelynek célja Magyarország **légminőségének javítása** nyolc régió tíz településén. A programot a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. koordinálja (2019-2023), majd 2024-től a HungaroMet (Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt.) veszi át a vezetést. Támogatói körében megtalálhatók kutatóintézetek, önkormányzatok és helyi szolgáltató vállalatok. A projekt teljes költségvetése közel **16 millió euró**, amelynek **60%-át az Európai Unió támogatja**.

A program során kiemelt tevékenységek közé tartozik egy **emissziós adatbázis kialakítása**, egy **országszerte működő öko-menedzser hálózat létrehozása**, környezettudatos közlekedési módok népszerűsítése (pl. közösségi kerékpáros rendszerek, intelligens városi közlekedés), valamint egy **GIS-alapú, nagy felbontású levegőminőség modellező rendszer** kifejlesztése, amely segíti az önkormányzatokat abban, hogy a légszennyezés csökkentésére irányuló intézkedések hatását tervezetten értékeljék.

A projekt erőteljes tudatformáló és helyi bevonást ösztönző jelleget is magán visel: a részt vevő településeken (pl. Budapest, Békéscsaba, Debrecen, Eger, Kaposvár, Karcag, Miskolc, Pécs, Szolnok, Tatabánya) felvilágosító kampányokat indítottak a

környezetbarát közlekedés és szilárd tüzelés támogatására, továbbá pilot kezdeményezéseket is indítottak a lakossági fűtés okozta légszennyezés csökkentésére, városi zöldfelületek fejlesztésére és az agrár-emisszió csökkentésére, szemléletformálást segítő gyakorlatokkal együtt.

Besorolás Áht. Szerint		1		önkéntes	önkéntes
Kiadási címkód		2		894502	715402
Ügyletkód		3			
Feladat megnevezése		4	LIFE HungAIRY projekt	LIFE HungAIRY projekt	LIFE HungAIRY projekt
Megvalósítás kezdete - befejezés éve		5	2019-2025		
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)			834 906 000	531 969 613	302 936 387
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)		6	834 906 000	602 046 078	232 859 922
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	592 364 493	399 053 938	193 310 555
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	242 541 507	202 992 140	39 549 367
	Saját forrás	9	0	0	0
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig		10	169 423 743	37 101 975	132 321 768
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	123 577 892	30 805 491	92 772 401
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	45 845 851	6 296 484	39 549 367
	Saját forrás	13	0	0	0
Várható tény 2024. dec. 31-ig		14	215 176 671	174 779 567	40 397 104
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	215 176 671	174 779 567	40 397 104
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0
	Saját forrás	18	0	0	0
2025. évi előirányzat (bruttó)		19	404 891 847	344 750 797	60 141 050

Ebből	Személyi juttatások	20	58 237 721	3 500 000	54 737 721
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	6 403 329	1 000 000	5 403 329
	Dologi kiadások	22	126 000 000	126 000 000	0
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0
	Felhalmozási kiadások	25	214 250 797	214 250 797	0
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	86 735 335	51 094 167	35 641 168
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	166 874 595	142 374 713	24 499 882
	ebből adott évben előirányozatosított bevétel		65 492 427	65 492 427	0
	ebből utófinanszírozott		101 382 168	76 882 286	24 499 882
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	151 281 917	151 281 917	0
	ebből adott évben előirányozatosított bevétel		43 661 618	43 661 618	0
	ebből utófinanszírozott		107 620 299	107 620 299	0
	Saját forrás	29	0	0	0
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	45 413 739	45 413 739	0
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	0	0	0
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	45 413 739	45 413 739	0
	Saját forrás	35	0	0	0

9. Táblázat: LIFE HungAIRY projekt (adatok forintban)

6.8 LIFE RUNOFF projekt

LIFE in RUNOFF projekt célja Budapest klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képességének erősítése, különös tekintettel a villámárvizek kezelésére és a csapadékvíz helyben tartásának optimalizálására, amivel jelentős terhet vesznek le a városi csatornarendszerről. A kezdeményezés része Budapest városfejlesztési és környezetvédelmi stratégiájának, hozzájárulva a gyakorlati tapasztalatok bővítéséhez - különösen a villámárvizek és az urbanizáció miatt fokozódó hősziget-hatás kezelésében.

A program lehetőséget biztosít mintabeavatkozásokra a XII., VII. és XVIII. kerületekben. Az itt szerzett tapasztalatok és eredmények kiválóan illeszthetők és alkalmazhatók az egész főváros szintjén, elősegítve a szélesebb körű adaptációs megoldások bevezetését.

A projekt időtartama négy év: 2021. július 1-jétől 2025. augusztus végéig zajlott. A teljes költségvetése 3 053 810 euró, amelyből az EU támogatási aránya 55%, az önerő aránya pedig 45%. A Főváros számára ezen belül 192.720 euró európai uniós támogatás jut.

Besorolás Áht. Szerint	1		önkéntes	önkéntes	
Kiadási címkód	2		898302	715902	
Ügyletkód	3				
Feladat megnevezése	4	LIFE RUNOFF projekt	LIFE RUNOFF projekt	LIFE RUNOFF projekt	
Megvalósítás kezdete - befejezés éve	5	2021-2025			
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)		126 460 000	107 050 798	19 409 202	
A projekt hatályos teljes költsége (levonható fordított áfával)	6	150 027 908	100 835 911	49 191 997	
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	7	85 244 063	51 758 090	33 485 973
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	8	0	0	0
	Saját forrás	9	64 783 845	49 077 821	15 706 024
Kumulált tény 2023. dec. 31-ig		10	54 282 270	41 148 000	13 134 270
Forrásszerkezet	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	11	35 765 670	22 631 400	13 134 270

	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	12	0	0	0	
	Saját forrás	13	18 516 600	18 516 600	0	
Várható tény	2024. dec. 31-ig	14	42 279 177	26 282 870	15 996 307	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	15	785 666	0	785 666	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	16	31 785 803	23 253 547	8 532 256	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	17	0	0	0	
	Saját forrás	18	9 707 708	3 029 323	6 678 385	
2025. évi előirányzat (bruttó)		19	53 466 461	33 405 041	20 061 420	
Ebből	Személyi juttatások	20	17 753 469	0	17 753 469	
	Munkaadókat terhelő járulékok és egyéb szociális hozzájárulási adó	21	2 307 951	0	2 307 951	
	Dologi kiadások	22	10 678 441	10 678 441	0	
	Egyéb működési célú kiadások ÁHT-n kívülre	23	0	0	0	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	24	0	0	0	
	Felhalmozási kiadások	25	22 726 600	22 726 600	0	
Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	26	16 906 924	5 873 143	11 033 781	
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	27	0	0	0	
		ebből adott évben előirányzatosított bevétel		0	0	0
		ebből utófinanszírozott		7 526 376	7 526 376	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	28	0	0	0	
		ebből adott évben előirányzatosított bevétel		0	0	0
		ebből utófinanszírozott		0	0	0
		Saját forrás	29	36 559 537	27 531 898	9 027 639
2026. és további évek üteme mindösszesen		30	0	0	0	

Forrásszerkezet	Előző évben befolyt működési célú pénzeszköz	31	0	0	0
	Külső forrás áht-n belülről	32	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n kívülről	33	0	0	0
	Egyéb működési célú átvett pénzeszköz áht-n belülről	34	0	0	0
	Saját forrás	35	0	0	0

10. Táblázat: LIFE RUNOFF projekt (adatok forintban)

6.9 REALLOCATE projekt

REALLOCATE projekt keretein belül Budapest részt vesz a Horizon Europe program egyik kiemelt kezdeményezésében - a „Befogadó, biztonságos, megfizethető és fenntartható városi mobilitás tervezése” tematikájú pályázatban. A projekt célja, hogy átfogó és élhető megoldásokat dolgozzon ki a városi közlekedés és mobilitás terén, külön hangsúlyt helyezve társadalmi befogadásra, biztonságra és fenntarthatóságra.

A projekt támogatási kérelmét Budapest Főváros Önkormányzata 2022 szeptemberében nyújtotta be egy nemzetközi konzorcium keretében, amely egyetemeket, kutatóintézeteket, önkormányzatokat és civil szervezeteket fog össze. A pályázat sikerrel zárult: támogatást nyert, és a finanszírozási szerződés 2023. április 18-án került aláírásra a koordinátor University College Dublin és az Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA) között.

6.10 SchoolFood4Change projekt

SchoolFood4Change projekt célja, hogy átalakítsa az iskolai étkeztetést oly módon, hogy az ne csak ízletes, hanem az egész bolygó számára is egészséges legyen. A kezdeményezés keretében 13 európai országban tevékenykedő 43 szervezet dolgozott együtt, koordinációját pedig az ICLEI nemzetközi hálózat végzi. A projekt célja, hogy összehozza az iskolai étkeztetés minden kulcsszereplőjét - a diákoktól kezdve a tanárokon, menzai dolgozókon, alapanyag-beszerző szakértőknél és dietetikusokon át egészen a helyi vállalkozókig.

A program hármas pillérre épít:

1. **Fenntartható alapanyag-beszerzés** - előnyben részesíti az egészséges és környezetbarát forrásokat.

2. **Környezettudatos étrendek népszerűsítése** - támogatja az egészséges étkezési kultúrát.
3. **FINI-módszer** - iskolák és önkormányzatok számára kialakított keretrendszer, amely támogatja a fenntartható étkezési modell bevezetését.

Budapest Főváros Önkormányzata aktív szereplőként vesz részt a „Termelőtől a fogyasztóig” stratégiában, szakmai együttműködésben az iskolai étkeztetést biztosító ÉSZGSZ-vel, az iskolákkal és az ételmezésben érintett többi szereplővel. Továbbá szakmai képzéseket is szervez - szakácsok, dietetikusok és pedagógusok számára -, hogy elősegítse a fenntartható és egészséges iskolai étkeztetés elterjedését.

6.11 További projektek

További projektek, amelyek megtalálhatóak a költségvetésben, de a város által készített összefoglaló weboldalon nem:

1. Horizont Europe ASCEND
2. Horizont Europe UP2030
3. Horizont Food Trails projekt

További projektek, amelyek a költségvetésben nem szerepelnek, de a város bemutató anyagában megtalálható.

6.11.1 SoS2LearnDBS

A **SoS2LearnDBS** (Source to Sea: Leveraging Community Knowledge and Action for Restoring the Danube River Basin and the Black Sea Region) projekt a Horizon Europe keretében valósul meg, célja pedig a Duna vízgyűjtőjén és a Fekete-tenger térségében a helyi közösségek bevonása és megerősítése a vízi ökoszisztémák helyreállításában és fenntartható kezelésében.

A program 2025. szeptember 1-jén indul és 2029. augusztus 31-ig tart, vagyis négyéves időtartamú. Teljes költségvetése 12,5 millió euró, amely teljes egészében európai uniós finanszírozásból származik.

A projekt átfogó stratégiát követ: közösségi alapú környezet-helyreállítási kezdeményezéseket támogat, és ötvözi a természet alapú technológiai, társadalmi, kulturális, szabályozási, pénzügyi és irányítási megoldásokat. Kiemelt célja, hogy ösztönző eszközökkel - például kisebb közösségi támogatásokkal és műszaki segítségnyújtással - növelje a helyi közösségek kapacitásait. A folyamatot adaptív stratégiai tervezés, monitoring, valamint digitális eszközök, gamifikáció és interaktív platformok is támogatják.

A SoS2LearnDBS illeszkedik az Európai Unió „Mission Ocean” célkitűzéseibe, amelyek a tengeri és édesvízi ökoszisztémák védelmét, a biodiverzitás helyreállítását, a szennyezések csökkentését, valamint a karbonsemleges és körkörös gazdaság erősítését szolgálják.

6.11.2 Horizont 2020 JUST4CARE

A JUST4CARE (JUSTice for Communities Adaptation and REsilience) projekt célja, hogy a klímaadaptációs gyakorlatokat a társadalmi igazságosság, méltányosság és városi ellenálló képesség szempontjaival ötvözze. A program különösen a sérülékeny és marginalizált csoportokra fókuszál, biztosítva, hogy ők is aktívan részt vegyenek a városrészek klímaadaptációs stratégiáinak kialakításában és hasznélvezői legyenek azoknak.

A projekt négy pilot városban valósul meg - Madridban, Ankarában, Budapesten, Zágrábban -, ahol a helyi közösségekkel együttműködve igazság-orientált, adatvezérelt alkalmazkodási megoldásokat dolgoznak ki. Ezek részeként mesterséges intelligencia alapú modellekkel integrálják a klímaigazságosság kritériumait a kockázati értékelésekbe, elősegítve a helyi szintű, skálázható és megismételhető beavatkozások kialakítását.

A projekt 2025. november 1-jén indul, és 2028. október 31-én zárul, összköltsége 6.881.623,88 euró, amelyből Európai Unió hozzájárulásként 6.551.423,63 euró érkezik. A projektet a spanyolországi BC3 Basque Centre for Climate Change koordinálja, amely élen jár a klímaváltozás társadalmi és politikai vonatkozásainak kutatásában.

7 Portfóliószintű megállapítások

A fővárosi soft projektek részletes vizsgálata során több olyan, visszatérően azonosítható mintázat rajzolódott ki, amelyek meghatározzák a programok költségvetési, szervezeti és stratégiai beágyazottságát. Az elemzés célja, hogy empirikus bizonyítékokkal feltárja azokat a közös tényezőket, amelyek a portfólió egészére jellemzőek. A bemutatott megfigyelések, bizonyítékok és következmények nemcsak a pénzügyi egyensúly szempontjából fontosak, hanem a város innovációs és intézményi tanulási képességének értékelése szempontjából is.

1) Forrás–kiadás kettősség: érvényességi ellenőrzés.

- **Megfigyelés:** A vizsgált soft projektek mindenütt kettős könyvelési leképezéssel jelennek meg: külső támogatás a bevételi oldalon, önrész és végrehajtási költségek a kiadási oldalon.

- **Bizonyíték:** Projekt-adatlapok és címszintű előirányzatok konzisztens párosai (pl. AHA Budapest, Biodiverse City LIFE, FoodCLIC, HungAIRy, RUNOFF): mindegyiknél megtalálható a támogatás–önrész–költség triász egymásra hivatkozó sorstruktúrája.
- **Következmény:** A portfólió aggregáltan nem „csak költség” vagy „csak bevétel”, hanem kiegyensúlyozott forrásbevonási konstrukció, amelyben a teher és a haszon együtt érvényesül.

2) Diverzifikáció és multiplikátorhatás

- **Megfigyelés:** A tematikus lefedettség (lakhatás–biodiverzitás–levegőminőség–csapadékvíz–energia–mobilitás–élelmiszer) és a különböző forráscsatornák (EUI, LIFE, Horizon/HEU, Interreg, IP-k) diverzifikálják a költségvetést és csökkentik az egycsatornás kitettséget.
- **Bizonyíték:** A projektlistában több, egymástól független uniós eszköz és végrehajtási logika jelenik meg (pl. EUI–lakhatási demo hub; LIFE–természetvédelem és csapadékvíz; Horizon–adatvezérelt és igazságossági fókuszú innováció; Interreg energetika).
- **Következmény:** A forráskeverékhez intézményi tanulás és hálózati beágyazódás társul (új módszertanok), ami a multiplikátorhatás fő hordozója.

4) Végrehajtási és szabályozási bizonytalanság

- **Megfigyelés:** Szabályváltozások (pl. energia, közbeszerzés, számvitel) és technikai függések (pl. hálózati csatlakozás) csúszást és költségszerkezet-eltérést okozhatnak.
- **Bizonyíték:** Egyes projektek (pl. közösségi energia) tapasztalatai a keretrendszerhez való alkalmazkodási igényről; LIFE/Horizon esetekben a mérföldkő-csúszások kockázata dokumentált.
- **Következmény:** Portfóliószintű kockázati mátrix fenntartása (pénzügyi–ütemezési–szabályozási–kapacitás), előre definiált válaszintézkedésekkel.

5) Eredmény-hatás-fenntartás hármasság ellenőrzése

- **Megfigyelés:** A soft projektek közvetlen outputjai (pilotok, szolgáltatás-átalakítások, szabályozási javaslatok) csak fenntartási tervvel és intézményi beágyazással képesek tartós hatást kiváltani.
- **Bizonyíték:** Projektindikátorok (pl. helyreállított élőhely, kibocsátáscsökkenés, érintett felhasználók), valamint a lezárást követő kötelezettségek rögzítése a támogatási szerződésekben.
- **Következmény:** Szükséges az üzemeltetési felelősségek előzetes kiosztása; a működési költség- és kompetenciahatás becslése.

6) Szinergiák és átfedések

- **Megfigyelés:** Több projekt egymásra épül (pl. adatvezérelt levegőminőség és mobilitási beavatkozások; természetalapú megoldások és csapadékvíz-kezelés).
- **Bizonyíték:** Tematikus és területi metszéspontok feltérképezése a projektleírásokban; közös szereplők és erőforrások megjelenése.
- **Következmény:** Indokolt a „csomagolt” megvalósítás (közös közbeszerzés, kommunikáció, indikátorkosarak), a duplikációk elkerülése és a skálázás gyorsítása.

A vizsgálat összképe alapján kijelenthető, hogy a soft projektek akkor tölthetik be valódi katalizátor-szerepüket, ha a város képes portfólióként kezelni őket - egységes kockázatkezelési és monitoringrendszerrel, előre tervezett fenntartási kötelezettségekkel, valamint a projekt- és költségvetési döntések közötti szoros koordinációval.

8 Összegzés - A soft projektek költségvetésre gyakorolt hatása

A Budapesti Fővárosi Önkormányzat „soft projektjei” olyan nem beruházás-jellegű, de stratégiai jelentőségű kezdeményezések, amelyek a város hosszú távú fejlesztési céljait - különösen a fenntarthatóságot, az innovációt és a társadalmi bevonást - szolgálják. Ezek a programok nem csupán kiegészítő elemei a városi költségvetésnek, hanem annak aktív komponensei: a forrásbevonás, az intézményi tanulás és a nemzetközi együttműködés eszközei. A soft projektek révén Budapest olyan külső forrásokat mozgósít, amelyek közvetlenül nem terhelik a működési költségvetést, de hosszabb távon javítják a város működési hatékonyságát, szolgáltatási minőségét és alkalmazkodóképességét.

A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a főváros soft projektportfóliója egyre szélesebb szakpolitikai területeket fed le - a lakhatástól és biodiverzitástól kezdve az energiahatékonyságon és levegőminőségen át egészen a csapadékvíz-gazdálkodásig és a városi mobilitásig. A projektek közös jellemzője, hogy túlnyomórészt külső - elsősorban európai uniós és nemzetközi - támogatásokból valósulnak meg, miközben a szükséges önrész mértéke jellemzően kezelhető a fővárosi költségvetésen belül. E konstrukciók lényege, hogy a város mérsékelt pénzügyi kitettség mellett tud hozzáférni olyan fejlesztési forrásokhoz és szakmai hálózatokhoz, amelyek egyébként nem állnának rendelkezésre.

A költségvetés szempontjából a soft projektek egy sajátos kettősséget hordoznak: a bevételi oldalon megjelennek a támogatások, míg a kiadási oldalon az önrész és

a végrehajtási költségek, így a pénzügyi mérlegben a teher és a haszon egyszerre érvényesül. A tanulmány kimutatta, hogy a programok hozzájárulnak a fővárosi költségvetés diverzifikálásához, és bár nem tekinthetők a működési hiány közvetlen enyhítőinek, hosszabb távon multiplikátorhatást fejtenek ki: új kompetenciákat, partnerségeket és technológiai megoldásokat hoznak a város működésébe.

A fenntartható pénzügyi menedzsment érdekében ugyanakkor szükség van portfóliószintű irányításra és egységes monitoringrendszerre, amely képes nyomon követni az önrészvállalások, előfinanszírozások és humánerőforrás-kapacitások együttes kockázatait. A soft projektek sikerességének feltétele nemcsak a forráslehívás, hanem a lezárást követő fenntartási kötelezettségek és működési hatások tervezett kezelése is.

Összességében elmondható, hogy a Budapesti Fővárosi Önkormányzat soft projektjei nem pusztán pénzügyi eszközök, hanem fejlesztéspolitikai katalizátorok: összekapcsolják a város stratégiai céljait a nemzetközi innovációs és fenntarthatósági trendekkel, és hozzájárulnak Budapest adaptív, reziliens és tudásalapú városirányításának megerősítéséhez.

9 Forrásjegyzék

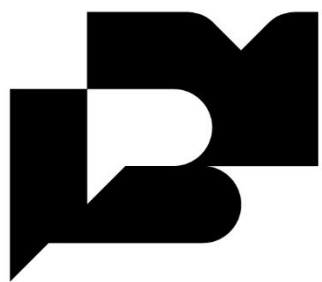
- Magyarország Alaptörvénye: Államháztartás működésére és önkormányzatok önálló gazdálkodására vonatkozó alapelvek.
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.): Az államháztartás alrendszereinek költségvetési tervezési, elfogadási, végrehajtási, ellenőrzési és beszámolási szabályai.
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.): A helyi önkormányzatok működésének keretjogszabálya, költségvetési rendeletalkotásra vonatkozó előírásokkal.
- 2011. évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról: Adósságkorlátokat, költségvetési szabályokat rögzít (pl. 8.§(2) bekezdés: adósságot keletkeztető ügyletek, garanciák és kezességek szabályozása).
- Áht. 23.§(2a) bekezdés: Gazdasági társaságok beszámolóira és könyvvizsgálati jelentésére vonatkozó előírás.
- Áht. 23.§(2b) bekezdés.
- Áht. 23.§(2) bekezdés i) pont.
- 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről (Ámr.): A költségvetési szervek pénzügyi működésének részletes szabályai.
- 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet: Az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól.
- 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről (Áhsz.): Számviteli, könyvvezetési szabályok, költségvetés előkészítésének és

végrehajtásának módja, rovatszintű bontásokra vonatkozó előírásokkal (pl. Áhsz. 15. melléklete).

- <https://mehi.hu/aha-budapest/>
- <https://budapest.hu/zold-budapest/life-biodiverz-varos/english-version-technical-description-of-the-project>
- <https://budapest.hu/hirek/2023/10/05/elerkezett-az-első-merfoldkhoz-a-budapest-cares-program-megvalositasa>
- <https://energy4allproject.eu/pilots/kazan-budapest-hu/>
- <https://cordis.europa.eu/project/id/101212990>
- <https://budapest.hu/hirek/2025/07/15/life-in-runoff>
- <https://hungairy.hu/projekt>
- <https://budapest.hu/hirek/2025/07/15/reallocate>
- <https://budapest.hu/hirek/2025/07/15/schoolfood4change>
- <https://www.interreg-central.eu/projects/solar4ce-cities/>
- <https://cordis.europa.eu/project/id/101217667>
- <https://sparceurope.org/>
- 2025. évi költségvetés függelékei

10 Táblajegyzék

1. Táblázat: Költségvetési szervez címkódjának első karaktere (Címkód 1. karaktere)	7
2. Táblázat: Feladatok (Címkód 6. karaktere)	8
3. Táblázat: Soft projektek listája	9
4. Táblázat: f16_7. függelék az előterjesztéshez_soft projektek	10
5. Táblázat: AHA Budapest	15
6. Táblázat: Biodiverse City LIFE projekt	18
7. Táblázat: DIVINFOOD projekt	21
8. Táblázat: Foodclic projekt	24
9. Táblázat: LIFE HungAIRY projekt	27
10. Táblázat: LIFE RUNOFF projekt	30

BP Műhely